

**BAKANLIKLARA BAĞLI, İLGİLİ, İLİŞKİLİ KURUM VE KURULUŞLAR İLE
DİĞER KURUM VE KURULUŞLARIN TEŞKİLATI HAKKINDA
CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ**

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Sayısı : 4
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi – Sayısı : 15/7/2018 - 30479

KIRKBİRİNCİ BÖLÜM

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

Amaç ve kuruluş

MADDE 582 – (1) Türkiye'nin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde, ulusal öncelikler doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları hakkında çalışmak, bunları gerçekleştirecek altyapının ve araçların oluşturulmasına katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini özendirmek, desteklemek, koordine etmek, yürütmek, bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak amacıyla tüzel kişiliğe, idarî ve malî özerkliğe sahip, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla ilgili ve özel bütçeli Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu kurulmuştur. Kurumun kısa adı TÜBİTAK'tır.

(2) Kurum, bu Bölümde hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tâbidir. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Tanımlar

MADDE 583 – (1) Bu Bölümün uygulanmasında;

- Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
 - Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
 - Başkan: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanını,
- ifade eder.

Kurumun görevleri

MADDE 584– (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır:

a) Bilimsel ve teknolojik alanlarda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, koordine etmek, izlemek, yapmayı özendirmek ve yapmak, bu amaçla program ve projeler geliştirmek.

b) Ülkemizin bilim ve teknolojiye, buluş ve yeniliğe dayalı rekabet gücünün yükseltilmesine, ekonomik ve sosyal gelişimine, ülke güvenliğine, insan ve çevre sağlığına katkı sağlamaya dönük stratejik alanlarda araştırmalar yapmak ve yaptırmak, teknoloji altyapısını güçlendirmek amacıyla merkezler ve enstitüler kurmak.

c) Kurum bünyesinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yapan merkezlerde, enstitülerde ve birimlerde geliştirilen teknolojilerin üretimde ve ihtiyaç duyulan alanlarda

tanıtılmasını, kullanılmasını veya bunlardan daha kolay yararlanılmasını sağlamak için gerekli ortamları ve yönetim yöntemlerini hazırlamak ve bu teknolojilerin ülke ekonomisine, sınaî ve sosyal gelişmeye katkıda bulunacak ticari değerlere dönüşmesini sağlamak, bu amaçla ilgili Bakanın onayı üzerine şirket kurmak, kurulmuş şirketlere ortak olmak.

ç) Kamu ve özel sektörün teknolojik araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerine etkin katılımını sağlayacak teşvik ve destek sistemlerini geliştirmek ve uygulamak, erken aşamadaki gelişme potansiyeli olan buluşların ticarileştirilmesi amacıyla faaliyet gösteren tüzel kişi ve fonları desteklemek, bu amaçla ilgili Bakanın onayı üzerine şirket kurmak, kurulmuş şirketlerde imtiyazlı pay sahibi olmak, kamu ve özel sektörün araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri sonucu elde edecekleri çıktılarının ticari değere dönüştürülmesini desteklemek, sanayinin üniversite ve araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmasını sağlayacak programlar geliştirmek ve bu işbirliğinin somut hale dönüşebileceği ortamları oluşturmak, bu alanlarda girişimciliği desteklemek, fikri ve sınaî haklara ilişkin destek vermek, bu bentte sayılan amaçlarla Yönetim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda teminatlı veya bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksızın hibe niteliğinde ve/veya geri ödemeli destekler vermek ve ön ödemede bulunmak.

d) Türkiye'nin taraf olacağı bilimsel ve teknolojik yardım ve işbirliği anlaşmalarının hazırlanması ve müzakeresinde Cumhurbaşkanlığına önerilerde bulunmak ve bu anlaşmaların izlenme ve uygulanmasında ilgili mevzuat çerçevesinde görev almak.

e) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak ve bu kurumlara, gerekirse üye olmak, uluslararası bilimsel ve teknik anlaşmalara Türkiye adına taraf olmak.

f) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, seminer, kollokum gibi bilimsel toplantıları desteklemek, düzenlemek ve bunlara katılmak.

g) Ülkemiz genelinde bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak, bu amaçla Kurumun ilgi ve faaliyet alanlarında Türkçe ve yabancı dillerde süreli ve süresiz yayınlar yapmak, çoklu ortamlarda doküman ve belge oluşturmak ve bu tür yayınları ve etkinlikleri desteklemek.

ğ) Dokümantasyon, bilgi sistemleri, bilgi bankaları, veri tabanları, kütüphane ve arşiv gibi bilimsel ve teknolojik destek birimleri kurmak, mevcut ulusal ve uluslararası yapı ve sistemlerle işbirliği yapmak, araştırma ve eğitim kuruluşları arasında araştırma ve eğitim amaçlı elektronik haberleşme hizmeti verecek ağlar kurmak, işletmek ve bu ağların yurt içi ve yurt dışındaki ağlarla bağlantısını sağlamak.

h) Bilim adamlarının, araştırmacıların yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için olanaklar sağlamak, bu amaçla ödüller vermek, öğrenim ve öğrenim sonrasında üstün başarısıyla kendini gösteren gençleri izleyerek onların yetişme ve gelişmelerine yardım etmek, burslar vermek, yarışmalar düzenlemek ve yayınlar yapmak,

ı) Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri aktarmak, bu alanlardaki yönetsel bilgi ve becerilerin artırılmasına yönelik danışmanlık hizmeti vermek, eğitimler yapmak ve yaptırmak.

i) Bu maddede belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak ve gerekli desteği sağlamak.

(2) Kurum, sayılan görevlerini yerine getirmek amacıyla kuluçka merkezi, teknoloji merkezi, teknoloji transfer ofisleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, bilim merkezi, bilim parkı ve benzerlerini kurmak ve desteklemek, yurt dışı irtibat büroları kurmak, destek programları oluşturmak, işbirliği ağları ve kümelenme faaliyetlerini desteklemek, proje pazarı, bilim fuarı, yarışma ve benzeri etkinlikleri düzenlemek ve desteklemek, ödül, burs ve teşvik ikramiyesi vermek, Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda

teminat alınmaksızın hibe ve/veya kredi olarak sermaye desteği vermek ve ön ödemede bulunmak ve birinci fıkrada belirtilen görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak ve gerekli desteği sağlamak yetkisini haizdir.

(3) TÜBİTAK yukarıda belirtilen bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin genel usul ve esasların belirlenmesinde Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu ve diğer ilgili politika kurullarıyla koordinasyon içerisinde çalışır.

Kurumun organ ve birimleri

MADDE 585– (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu aşağıdaki organ ve birimlerden oluşur:

- a) Yönetim Kurulu.
- b) Başkanlık.
- c) Araştırma merkezleri, enstitüler ve benzeri birimler.
- ç) Kurumun görevlerini yerine getirebilmesi için gerek duyulan bilim parkı, bilim merkezi, müze ve benzeri diğer birimler.

Yönetim Kurulu

MADDE 586– (1) Yönetim Kurulu, yedi üyeden oluşur. Yönetim Kurulu, Kurumun en üst karar organıdır. Başkan, Kurumun ve Yönetim Kurulunun Başkanıdır. Yönetim Kurulunun toplantı ve karar yeter sayısı dördtür.

(2) Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Üyeler en çok iki dönem için bu göreve seçilebilir. Başkan ve Başkan Yardımcılarının bu görevleri sona erdiğinde Yönetim Kurulu üyelikleri de sona erer.

(3) Yönetim Kurulunun olağan toplantılarına yıl içinde toplam dört defa veya üst üste üç defa katılmayan üyelerin üyelikleri, Yönetim Kurulu kararıyla düşürülür. Bu üyelerden boşalan üyeliklere bu maddede belirtilen usullere göre seçim yapılır. Bu suretle seçilen üyelerin görev süresi de üç yıldır.

(4) **(Ek:RG-5/2/2019-30677-CK-30/28) (İptal fıkra: Anayasa Mahkemesinin 30/11/2022 tarihli ve E.:2019/38; K.:2022/148 sayılı Kararı ile)**

Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 587 – (1) Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Cumhurbaşkanının belirleyeceği hedef, ilke ve politikalar doğrultusunda, Kurumun çalışma ilke, program ve öncelikli alanlarını belirlemek.
- b) Araştırma merkezleri, enstitüler ve benzeri diğer birimler ile Başkanlık birimlerini kurmak, kaldırmak ve Kurum organizasyon şemasını onaylamak.
- c) Kurumun personel kadroları (...) ile personel performans değerlendirme kriterlerini, (...) iş tanımlarını ve göreve karşılık gelen pozisyonları Başkanlığın önerisi üzerine görüşerek karara bağlamak.¹³⁶
- ç) Başkanın teklifi üzerine, merkez başkanlarını ve Başkanlığa doğrudan bağlı enstitü müdürlerini atamak.
- d) Kurumun yıllık çalışma programı ve bütçe teklifini onaylamak.
- e) Kuruma ve proje yönetimine ilişkin yönetmelik taslaklarını ve esasları hazırlamak ve onaylamak, meri mevzuata ilişkin değişiklikler üzerinde çalışmak.

¹³⁶ Anayasa Mahkemesi'nin 9/11/2022 tarihli ve E: 2018/123, K: 2022/138 sayılı Kararı ile bu bentte yer alan "..., ücret cetvelleri...bu değerlendirmeler kapsamında yapılacak ödemeler ile..." ibaresi iptal edilmiştir.

f) Kurumun, yurt içinde ve yurt dışındaki ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara mevzuat hükümleri çerçevesinde üye olması için karar almak.

g) Kuruma taşınmaz alınması veya Kurum taşınmazlarının satılmasına karar vermek.

ğ) Kurumun görevlerini yerine getirmesi için yürüteceği faaliyetler sırasında yapacağı ücret, telif, işlenme ücreti ve benzeri ödemelerin tutar veya üst limitlerini belirlemek.

h) Kurumun amacı ve görevleri ile ilgili hususlarda kuluçka ve teknoloji merkezleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, teknoloji transfer ofisleri, müze, bilim parkı, bilim merkezi, yurt dışı irtibat büroları ve benzeri oluşumların kurulmasına, yönetimine ve desteklenmesi ile bu konularda gerekli destek programlarının oluşturulmasına ve ilgili Bakanın onayı üzerine şirket kurmaya ve kurulmuş bir şirkette pay sahibi olmaya karar vermek.

ı) Kurum bünyesinde elde edilen tüm fikrî ve sınâî hakların bedelli veya bedelsiz olarak devredilmesine, alınan lisans izninin verilmesine veya bu hakların konusu ürünlerin üretim ve satışının yapılmasına ve bu amaçla şirket kurulmasının ilgili Bakana teklif edilmesine karar vermek.

i) Bu Bölüm ve diğer mevzuat hükümleriyle kendisine verilen işleri yapmak.

(2) Yönetim Kurulu yetkilerini, sınırlarını açıkça belirtmek suretiyle Başkana devredebilir.

(3) Yönetim Kurulunun çalışma usul ve esasları Kurumca çıkarılan bir yönetmelikle belirlenir.

(4) Araştırma merkezleri ve enstitüler, Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulunun görüşü alınarak Yönetim Kurulunca kurulur veya kaldırılır.

Başkanlık

MADDE 588 – (1) Başkanlık; Başkan ve iki Başkan Yardımcısı ile Genel Sekreterden oluşur.

(2) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurumu temsil etmek.

b) Yönetim Kuruluna Başkanlık etmek.

c) Yönetim Kurulunun belirlediği ilke, usul ve öncelikler doğrultusunda Kurumu yönetmek.

ç) Yönetim Kuruluna sunulmak üzere Kurumun yıllık çalışma raporu, araştırma ve iş programı ile bütçesini hazırlamak.

d) Yurt içinden ve yurt dışından yardım ve bağışları kabul etmek.

e) Kurumun burs ve süreli yayınlarına karar vermek.

f) Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri arasında sayılmayan işler ile Yönetim Kurulu tarafından kendisine yetki verilen işleri yapmak.

g) Bu Bölüm ve ilgili diğer mevzuat hükümleriyle kendisine verilen işleri yapmak.

(3) Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından verilen görevleri yapmakla yükümlüdür.

(4) Başkan Yardımcıları ile Genel Sekreter, Başkanın görev süresi ile sınırlı olmak üzere görev yapar. Ancak, bunlar Başkan Yardımcılıklarına ve Genel Sekreterliğe yeni atama yapılincaya kadar görevlerine devam eder.

Merkez ve enstitüler

MADDE 589– (1) Kurum bünyesinde merkez ve enstitülerin kurulması Başkanın önerisi üzerine Yönetim Kurulu kararıyla gerçekleşir. Bu birimlerin organizasyon şemaları ve ana faaliyet alanları Yönetim Kurulunca belirlenir.

(2) Merkez ve enstitülerin görevleri faaliyet alanlarına bağılı olarak yönetmeliklerle belirlenir.

Stratejik plan

MADDE 590 – (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını da içeren stratejik planı, Başkanlıkça en az üçer yıllık dönemler itibarıyla Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulunun görüşü alınarak hazırlanır ve Yönetim Kurulunca onaylanır. Stratejik planlar, Başkanlığın önerisi ile Yönetim Kurulunca en az yılda bir kere gözden geçirilerek aynı usulle güncellenir.

(2) Yönetim Kurulu; Kurumun faaliyet sonuçlarını, belirlenen politika, strateji ve hedefler doğrultusunda izler, değerlendirir ve beklenen performansın sağlanamadığı alanlar için gerekli önlemleri alır.

Gelirler

MADDE 591– (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun gelir kaynakları şunlardır:

- a) Her yıl genel bütçeden aktarılacak tutar.
- b) Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler.
- c) Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paraların % 60'ı. (Bu ücretlerin bağılı olacağı esaslar bir yönetmelikle belirlenir.)
- ç) Yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri.
- d) Kuruma ait taşınır veya taşınmaz malların gelirleri.
- e) Danışma hizmeti karşılığı elde edilecek gelirler.
- f) İşletme ve şirketler ile diğer birimlerden aktarılan gelirler.
- g) Buluşlardan doğan haklara ilişkin gelirler.

(2) Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanamayan paralar Kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır.

(3) Araştırma, geliştirme, teknoloji ve yenilik projeleri için gerekli olan ve yurt dışından temini zorunlu bulunan malların temini ile ilgili olarak, yüklenicilerin akreditif karşılığı kredi şeklindeki ödemeleri kabul etmemeleri halinde imzalanan sözleşmelerde ön ödeme yapılacağı yönünde hüküm bulunması kaydıyla ilgili birimlerin yönetim kurullarının onayı alınarak teminat alınmaksızın yüklenme tutarına kadar bütçe dışı ön ödeme yapılabilir.

Personel

MADDE 592 – (1) Kurumda ilgisine göre 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 25 inci ve ek 26 ncı maddelerine göre yerli veya yabancı geçici süreli anlaşmalı araştırmacı ve danışman çalıştırılabilir.

(2) Kurumda 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 28 inci maddesine göre iş mevzuatı çerçevesinde personel istihdam edilebilir.

Fikrî ürün üzerindeki haklar

MADDE 593 – (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yürütülen projelerin gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkan eser, buluş, tasarım, entegre devre topoğrafyaları ve teknik bilgi gibi her türlü fikrî ürün üzerindeki haklar Kuruma aittir.

(2) Kurumun taraf olduğu sözleşmelere dayanarak yürütülen projelerin

gerçekleştirilmesi sırasında ortaya çıkması muhtemel fikrî ürünler üzerindeki haklar sözleşmeyle düzenlenir.

(3) Kurum, elde edilen patent ve buluşlar ile ilgili olarak üretim ve satış yapabilir.

(4) Kuruma ait fikrî hakların ekonomik olarak değerlendirilmesi sonucunda elde edilecek gelirin en fazla yüzde ellisi yönetmelikle belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fikrî ürün sahibine verilir.

Bilgi ve belge talebi

MADDE 594 – (1) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, araştırma ve inceleme konuları için gerekli gördüğü bilgileri kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumları dâhil tüm yükseköğretim kurumlarından doğrudan doğruya istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen kurum ve kuruluşlar bu bilgileri mümkün olan en kısa zamanda vermekle yükümlüdürler. Bu yoldan sağlanan bilgilerden sır mahiyetinde olanların gizliliğine riayet edilir.

Yıllara yaygın yüklenmeler

MADDE 595 – (1) Aşağıda belirtilen konulara ilişkin olarak Kurum Başkanının onayı ile süresi dört yılı geçmemek üzere gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilir:

a) Kurum tarafından yürütülen ve desteklenen proje ve programlar için zorunlu olan ve toplam maliyetinin % 75'ini geçmemek üzere yapılan mal ve hizmet alımları.

b) Fikri ve sınai hak alımları ile fikri ve sınai mülkiyet haklarının ulusal ve uluslararası kuruluşlar nezdinde tesciline yönelik vekillik hizmetlerinin temini.

Zorunlu hizmet yükümlülüklerinin devri

MADDE 596– (1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan tüm burslardan doğan zorunlu hizmet yükümlülükleri, yükümlünün istemi, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun talebi ve yükümlünün bağlı olduğu Bakanın onayı ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna devredilebilir.

Atıflar

MADDE 597 – (1) Mevzuatta Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna yapılan atıflar Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna yapılmış sayılır.